

Σχόλιο

Η υπ' αριθμόν 1415/2013 αποτελεί την πρώτη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που καταπιάνεται με το ιδιαίτερα περίπλοκο νομοθετικό πλαίσιο του ν. 3986/2011 με τίτλο «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής». Παρ' όλο που με την επίδικη διαφορά δεν κρίθηκαν τελικά οι διατάξεις του νόμου (συγκεκριμένα το αρ. 12) ως προς την αντισυνταγματικότητά τους, η απόφαση του ΣτΕ επιλύει το εξίσου σημαντικό ζήτημα της δικαιοδοσίας που αφορά στις πράξεις της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (στο εξής Δ.Ε.Α.Α.).

Συγκεκριμένα, ο ν. 3986/11 (αρ. 2 παρ. 4) προβλέπει τη μεταβίβαση του συνόλου της ιδιωτικής περιουσίας (κινητές αξίες, δικαιώματα και ακίνητα) του Δημοσίου στο Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (στο εξής ΤΑΙΠΕΔ ή Ταμείο), ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, αποκλειστικά δημόσιας ιδιοκτησίας. Στόχος του νομοθέτη είναι η θέσπιση μιας οργανωμένης διαδικασίας εκμετάλλευσης των αξιοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου έτσι ώστε να αντληθούν τα απαραίτητα έσοδα για την εξόφληση του δημόσιου χρέους. Σύμφωνα με την παρ. 5 του αρ. 2 του νόμου κάθε μεταβίβαση περιουσιακού στοιχείου πραγματοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης από τη Δ.Ε.Α.Α. Ποια είναι όμως η φύση των πράξεων της Δ.Ε.Α.Α.;

Εύλογα θα μπορούσε να υποστηριχθεί η άποψη ότι, εν προκειμένω, το δημόσιο δίκαιο περισσεύει, εφόσον πρόκειται για μια συναλλακτική δραστηριότητα της διοίκησης. Με άλλα λόγια, οι πράξεις της Δ.Ε.Α.Α. δεν είναι εκτελεστές διοικητικές πράξεις εφόσον, λόγω του ιδιωτικού χαρακτήρα της περιουσίας που αξιοποιείται, καταλήγουν στη σύναψη ιδιωτικών συμβάσεων.

Σύμφωνα όμως με την άποψη του Συμβουλίου της Επικρατείας, η συγκέντρωση δημοσίων εσόδων από την επιτυχημένη εφαρμογή του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων συνεπάγεται την ενίσχυση της προσπάθειας *«διαχείρισης του δημόσιου χρέους και την αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Ελληνικής Δημοκρατίας έναντι των εταίρων και των δανειστών της»*. Κατά συνέπεια, το ΤΑΙΠΕΔ, έχοντας δια του νόμου αναλάβει να φέρει εις πέρας αυτό το πρόγραμμα, λειτουργεί *«προδήλως»* προς την εξυπηρέτηση *«υπέστερου δημοσίου συμφέροντος»* και επομένως με το ν. 3986/2011 θεσπίζεται *«διοικητική διαδικασία μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων»*. Σύμφωνα λοιπόν με το σκεπτικό της απόφασης, οι πράξεις της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις και επομένως παραδεκτά προσβάλλονται ενώπιον του ακυρωτικού δικαστηρίου.

Αυτή η θέση του Δικαστηρίου αποδεικνύεται εξαιρετικά σημαντική για το λόγο ότι θεμελιώνει τη δυνατότητα ακυρωτικού ελέγχου κάθε επιμέρους πράξεως αξιοποίησης, ακόμη κι αν δεν αναγνωρισθεί εκτελεστός χαρακτήρας στις αποφάσεις του ΤΑΙΠΕΔ (κάτι το οποίο είναι αρκετά

πιθανό λόγω της νομική φύσεώς του τελευταίου ως ν.π.ι.δ., αρ. 1 παρ. 3 ν. 3986/2011). Με άλλα λόγια, κάθε πράξη αξιοποίησης περιουσιακού στοιχείου θα μπορεί να ελέγχεται από το διοικητικό δικαστή, εφόσον προσβληθεί ακυρωτικά η αντίστοιχη απόφαση της ΔΕΑΑ με την οποία μεταβιβάστηκε το συγκεκριμένο στοιχείο στο ΤΑΙΠΕΔ.

Κατά την άποψη που υποστηρίζεται εδώ, ορθώς αναγνωρίζεται από το Δικαστήριο ως δημόσιου ενδιαφέροντος ο σκοπός που εξυπηρετείται με το εν λόγω πρόγραμμα και ο συνακόλουθα διοικητικός χαρακτήρας της διαδικασίας που ακολουθείται. Με αυτόν τον τρόπο αναδεικνύεται η ιδιαίτερα σημαντική, από πολιτική και κοινωνικοοικονομική άποψη, διάσταση των εν λόγω αρμοδιοτήτων, η οποία υπαγορεύει την παραμονή τους στο πεδίο εφαρμογής της αρχής της νομιμότητας, έτσι ώστε να μην «αποφεύγει η διοίκηση της δημοσίου δικαίου υποχρεώσεις της» (Π. Δ. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, αρ. περ. 759).

Συμπερασματικά, το Συμβούλιο της Επικρατείας με την απόφαση 1415/13 διαφύλαξε τη δικαιοδοσία του σε θέματα που άπτονται της διαδικασίας των αποκρατικοποιήσεων, αποτρέποντας παράλληλα τη δημιουργία ελλείμματος δικαστικής προστασίας που θα μπορούσε να προκύψει από τον ιδιωτικό χαρακτήρα των πράξεων του ΤΑΙΠΕΔ. Αυτό βέβαια που μένει να κριθεί είναι εάν πράγματι οι πράξεις του ΤΑΙΠΕΔ είναι ιδιωτικής φύσεως, ή εάν ο έντονα δημόσιος σκοπός του Ταμείου θα αναγκάσει το δικαστή να παραβλέψει τη νομοθετική διάταξη και να το αντιμετωπίσει ως διοικητικό όργανο που παράγει εκτελεστές διοικητικές πράξεις...

Ελένη Λάππα,

Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Τμήμα Νομικής Α.Π.Θ.